

Suggestiv
Santana

På senare tid har Carlos Santanas musik allmer närmare sig jazzen. Betecknande var väl hans framgångsrika samarbete med gitarristen John McLaughlin på LP:n "Love, Devotion and Surrender". Gruppen Santanas nya LP, "Welcome" (CBS, prisklass 2250), är ett steg i samma riktning, med musik av blä John McLaughlin, Herbie Mann och Alice Coltrane. Allt svårare har det också blivit att inordna gruppens musik under en viss etikett, den rör sig nu fritt mellan ren jazz, pop, latin pop och samba.

På "Welcome" har Santana försett med verkligt kvalificerade musiker, sångaren Leon Thomas, som nyligen gjorde bixbit i Sverige, Wendy Haas och Flora Purim. Det var verkligt motivera de tillskott, ty Santanas vocala insatser har tidigare varit de svagaste punkterna. På ett av skivans spår, långa, instrumentala "Flame Sky", medverkar också John McLaughlin.

Musiken på "Welcome" är villan, suggestiv, nästan meditativ, ett lyssna på den som bakgrunds- musik är en synd, eftersom alla otillräckliga nyanser går förlorade. Den lämpar sig bättre för koncentrerad lyssning, att sjunka in i och låta själen flyta bort med.

Santana är fascinerad av klang, ofta låter han dem ligga kvar och dallra i luften en lång stund. Det gör musiken laddad och drastisk. Han tillhör de få popmusiker som har uppnått att även i en så enkel melodi som "Illumination" är en del av musiken, en del som bör utnyttjas.

Jag kan tänka mig att Santanas utvärderande musik inte är lika kommersiellt gångbar som den tidigare, men tro mig. Det är möjligen värt att försöka vänja sig vid. CHRISTER LUNDEBLAD

Ung koreograf
tar hand om
Fylkingen

Behövs Fylkingen? Den som ställer denna retoriska fråga är föreningens nya ordförande Margaretha Åsberg. Hon besvarar den själv: Fylkingen är en ideell intresseförening vars ändamål är att främja det radikala och experimentella konstnärliga arbetet samt tillvarata medlemmarnas konstnärliga, sociala och ekonomiska intressen. Det som ger Fylkingen dess speciella berättigande är att man framför sådant som inte andra gör. Fylkingen behövs.

Under sin tillvaro har Fylkingen gått igenom olika faser. Bland dem som lett Fylkingen har märkts Karl-Birger Blomdahl, Knut Wiggen och Lars Gunnar Bodin. Under Blomdahls tid blev kammarmusik och barockmusik tillgodosedda av Fylkingen. På 60-talet stod teknologin i centrum för debatten.

I dag har Fylkingen en ny innebörd, säger Margaretha Åsberg. Medlemmarnas aktuella intresse är vad man kan kalla tvärkonstnärlig verksamhet. Fylkingens studio vid Östgötagatan 33 är en utmaning genom sina möjligheter. Studio är frukten av Lars Gunnar Bodins och arkitekten Zoltan Bedes arbete. I sommar har resurserna där utökats med en studio för elektronmusik.

Musiken, företrädesvis den elektroniska, är en naturlig bas för vår verksamhet. Vi kan framkomma live elektronik, men också sätta musik till film, bild, skulptur och texter. En viss början till en sådan festival är gjord med dansvecka i augusti i vår studio vid Östgötagatan.

I höst har vi börjat med seminarier. Sven-Erik Bäck har hållit ett seminarium kring form och innehåll. Tidigare kväll talade Jan Olof Mallander om konceptkonst. Det är viktigt att även ge en orientering utåt och få kontakt med nya konstströmningar. Vi behöver öka vårt förhållande till omvärlden. Det väcker en skapande energi. Konstnären skapar en annan konstnär.

ANNA GRETA STAHL

musik nästan alltid används till film men oftast är på ett traditionellt sätt knuten till bilden. Det är ett område där man kan göra nya upptäckter, och Fylkingen erbjuder unga filmare möjlighet att sätta sig in i nya aspekter på sambandet musik-film.

— Vi är också intresserade av nya former av musikalisk teater och diskuterar ett samarbete med de olika centrumbildningarna, författar-, musik-, dans-, och teatercentrum, för att få fram nya kombinationer. Vi planerar en förtöjande laboratorieverksamhet för alla konstnärer som vill prova samarbete över sin konstforms gränser.

Text- och ljudfestivalen, som Fylkingen hållit flera år i följd, byggs ut att inkludera flera konst-arter. Jag önskar att vi också kunde ha en återkommande festival för danser — dansen kommer ju på ett naturligt sätt in i det tvärkonstnärliga arbetet och kan anslutas till film, bild, skulptur och texter. En viss början till en sådan festival är gjord med dansvecka i augusti i vår studio vid Östgötagatan.

I höst har vi börjat med seminarier. Sven-Erik Bäck har hållit ett seminarium kring form och innehåll. Tidigare kväll talade Jan Olof Mallander om konceptkonst. Det är viktigt att även ge en orientering utåt och få kontakt med nya konstströmningar. Vi behöver öka vårt förhållande till omvärlden. Det väcker en skapande energi. Konstnären skapar en annan konstnär.

ANNA GRETA STAHL

MINSKAD
OLJETILLFÖRSEL
och dyrare olja — måste vi räkna med det även efter det att den akuta krisen på ett eller annat sätt har blivit löst? Hur påverkas i så fall våra jobb och landets ekonomi? Hur blir den närmaste framtiden för oss?

I radions program 1 svarar i kväll en telefonväktarpanel på lyssnarnas frågor. I panelen finns folk från industridepartementet, Industriförbundet, oljeleverantörerna, elkraftsleverantörerna och ränsökningsorganen. Telefonväktarpanelen, som har fått rubriken "Oljekris — framtidskris?", sänds i P 1 kl 19.05–20.30. Telefonslussen öppnas kl 18.30. Telefonnumren 08/22 25 80 och 08/14 25 80. Programledare Bertil Nyström och Per Ragnarsson.

*Margaretha Åsberg dansös vid Kungliga teatern, där hon utbildats vid balettskolan. Hon visade speciell begåvning för en mera nutida teknik. Birgit Åkesson började anförtra henne solroller i sina baletter och det samarbetet fick Margaretha Åsberg att ta steget fullt ut. Hon bröt upp från Operan i början av 60-talet, för till USA och studerade moderna dansformer i ett par år, bl a vid Juilliard School. Hon hade bland sina lärare den legendariske Louis Horst. Efter hemkomsten sökte hon till Koreografiska institutet, och där fungerade hon sedan själv som lärare och förestod en tid koreografklassen. Hennes första större arbete var danskompositionen "...from one point to any other point...", 1968 på Operan, ett multi-media-verk och en introduktion till nya idéer. Hennes andra större balett "Genom jorden, genom havet" till musik av Sven-Erik Bäck och med scenografi av Jan Häfström kom 1972. Hon är också lärare i modern amerikansk dans teknik och i improvisation på Operans balettskola.

ANNA GRETA STAHL

Allsidigt
om vardag
på sjukhus

En vecka på en helt vanlig sjukhusavdelning skildrades i den långa måndagsupplagan av "Fam-miljespeglarna". Det var Susanne Björkman i Malmö som tillbringat en vecka som reporter på en medicinsk avdelning och försökt träna in i sjukhusvardagen. Och hon hade verkligen lyckats fånga de skiftande stämningarna hos patienter och personal.

På denna medicinska avdelning som på de flesta andra i landet finns många gamla människor, patienter som kanske egentligen borde vara på konvalescensthem eller vårdhem. Sådana är dock som bekant svårare att komma in på, och därför har man här en ständig överbeläggning. Samtidigt har man knappt med personal och inga reserver att ta till om det blir mycket att göra. Mycket att göra blir det nästan undantagslöst inom sjukvården, svårt sjuka eller döende patienter behöver övervakning, sällskap, tröst. Det kan många gånger vara svårt att ge

Lysande
ensamteater
av Magnani

Vilken resning som skådespelare hade inte Anna Magnani! Vi påminnes om detta i Alfredo Giannettis komedi "Bilen", som handlade om en något äldre glädjeflicka i Rom vars hela längtan gick ut på att äga och köra en bil. Det blev en enmansteaterföreställning av högsta karat. Tyvärr är den omöjlig att beskriva. Till och med de många humoristiska detaljerna föreföll medvetet underbetonade för att koncentrationen hela tiden skulle riktas mot Magnanis gestalt. Man njöt av varenda scen fram till det något lösliga slutet, som var menat som varnande och som kanske också var det, fastän även en glänsande ny men demolerad

HÖRT
i RADIO

Cecilia Steen-Johnsson

det när man är trött och utarbetad och har ont om tid.

Allt ligger på sjukhus kan för en gammal, ensam människa betyda sällskap och nya vänner, men också stor oro, rädsla och längtan efter en död utan apparater. I de fina samtal vi fick höra i programmet berättade gamla kvinnor om den döda de skulle vilja ha men som de inte kan få. Många vill inte leva längre, vill inte gå igenom undersökningar och behandling. De vill vara i fred, men det går inte.

Här uttrycktes dessa tankar och känslor av människor som själva är mitt i svårigheterna och de tunga tankarna så fint och direkt. Skulle man inte kunna ta deras ord som utgångspunkt för en fortsättning, en diskussion med den sjukvårdspersonal som dagligen möter dessa patienter?

Men programmet innehöll också glada avsnitt. De gamla kvinnorna kunde också berätta muntra fräckisar för varandra och skratta så att det ekade i salarna. Reportaget gav verkligen alla sidor av vardagen på en avdelning.

SETT
i TV

Ingvar Orre

Flat lär kunna repareras så att den ser ovanvärd ut igen. Det verkar vara ett verkligt kap TV 1-teatern gjorde när den köpte trilogin "Tre kvinnor". Här finns något att se fram emot.

Vemodet präglade också Anders Börjessons "Resan till Jenny", som tecknade bilden av en äldre tåg-reserör på sträckan Växjö-Västervik, medan han mindes sin första och enda resa på väg mot sjömannskapet för 40 år sedan. Sällsamt jag förstår var det en finstämd och bra novell. Det är bara så att den som vanligen blir sömnig av att åka tåg blir ännu sömnigare av att färdas på rullande TV-rutan, hur vackra Lasse Wallins bilder sedan än var. När man gungat fram efter spåret en kvart och förstod att bilden inte skulle komma att förändras, borde man förstås ha blundat och bara lyssnat till Bertil Lindströms välavvägda monolog. Eller ännu hellre; programmakarna borde ha insett att en novellfilm inte ensamt kräver en röst — utan också bilder som har något att berättiga.

I barnprogramsammanhang har vi tidigare sett småttningar som fått följa med sina föräldrar till kontoret, verkstaden, bygget... Det var givande program, och man kunde gott ha blandat in en eller annan konstnärligt utövande person i den serien. Nu kommer konstnärerna i stället i ett block för sig själva. De får besök av en flicka i "Hej Nina". Varför? Inte vet jag. Kanske därför att dessa människor emellanåt arbetar hemma. I varje fall gav inte visiten hos Monica Dominighe särskilt mycket. Vi fick veta att man måste gå i skola för att bli en bra musikkritiker, och vi fick höra en snutt ur en gammal engelsk sång repeteras innan den spelades in på skiva. Det går gärna romantik i det konstnärliga. Lilla Nina såg dock föga imponerad ut, och åtminstone det kändes så.

NU ÄR DET KLART

att Stockholms kommun inte skall ta över Vasan. På måndagen sade nämligen kulturrådet nej till teaterchefen Per Gerhards erbjudande om att lösa in hyresrätten för Vasan. Kommunen anser inte att teatern har så stora ekonomiska problem att det motiverar ett övertagande.

I MORGON

ONSDAG 19/12

- På Filmklubben kl 19 "Fyra fula fiskar" av Leo McCarey med Groucho, Harpo, Chico och Zeppo Marx. "Riddartalken från Malta" visas kl 21 med Humphrey Bogart och Mary Astor i rollerna.
- Country & Godland underhåller på Magnus Ladulås.
- Kustbandet lirar på Stampen.
- Pop spelar Mendoza på Bullebyns, Kungsgatan 67.

"DEN SKRATTANDE
POLISEN".

Per Wahlöös och Maj Sjöwall's roman, har filmats i USA, vilket tidigare frångått av reportage i denna tidning. Nu har filmen visats för Varietys recensenter och får stort beröm. Walter Matthau och Bruce Dern som detektiverna är utmärkt, manuskriftet är bra, fotografering bör ha beröm, och musiken är perfekt. Allting är lika bra, slutar recensionen.

Spara el
för att spara
olja

manar CDL

PUB

I dag
kl. 12-14
signerar

Katarina Taikon
sin bok
"Kattizi i
Stockholm"

21:50

BOKAVDELNINGEN
3 tr. Bohagshuset
Tel: 22 40 40

twenty för päl Norrlandsgatan 11, tel 11 77 07

Massor av "grejer" för killar och "tjejer"

Fodrade Jeansrockar 345:-
Fodrade Jeansjackor 225:-

Varje pålskund får ett par handstickade vantar

Turkisk Lammpäl fr. 395:— — 495:—
Afghanpäl fr. 175:— (4 modeller)
Vargpäl 675:—
Turkisk vit färpäl 225:—

Handstickad slipover 45:—

Stort urval! KVÄLLSÖPPET t. 20 denna vecka

**CA 700 NYA OCH
BEGAGNADE BILAR
I VÅR STORA JULREA!**

Dom ska bort! Och du kan tjäna mellan 300 och 8 000 kronor på att köpa en av dom nu! Välj mellan Volvo, SAAB, Opel, VW, Mazda och många andra märken.

Intresserad av lastbil? Vi rear dom också. T.ex. Hanomag, Bedford, Mercedes, Scania.

Naturligtvis gäller Bivahusets Köpgarantier som vanligt.

Hyr bil under jul och nyår! T.ex. en SAAB V4. Ordinarie pris 650:— för 100 mil. Nu-pris: 550:—.

Båtfolk! Ta vara på vår förmånliga decemberrabatt! 7 % på 1974 års båtar och båtmotorer.

PS. Eftersom du handlar hos oss i julbrådskan får du ett Presentkort på en julgran i julkapp av oss.

God Jul och Gott Nytt År!

**BIVAHUSETS
JULREA!**

ETTK-FÖRETAG

Bilaffären som skiljer sig från alla andra!
Hammarby Fabriksväg 45, telefon 08/22 58 80
Öppettider: Vardagar 9—19, lördagar 9—15.

ALLA GÅR TILLSTIMANÄR DET GÄLLER HUSHÅLLSMASKINER

STIMA-PRIS-ÄRLÅGT PRIS

Kockums Mästertvätt en suverän, robust kylfrys till Stima- pris	ASEA SKANDIA CYLINDA Lil-Exklusiv 600 Nu med SKÖLJ MEDELS FACK!	Tillfälle! Helautomat 2 års garanti 980:-	NYHET! helautomat höjd 68 cm, bredd 41 cm, djup 60 cm	BOSCH Köksmaskin HÄMTPRIS
	TILL STIMAPRIS	Upp Automat Siemens Automat Philips Helautomat Cylinda Automat	TILL STIMAPRIS	595:-
	TILL STIMAPRIS	1.180:-		

Köp gärna på avbetalning. Helautomat 890:- 50:-/mån.

ASEA SKANDIA Cylinda DM 12 Toppistad diskmaskin. Även i färg. NU ÅTER I LAGER	Bänkskåp 945:- Guldskåp 1.190:- Rostfri guldskåp finns även i färg	Siemens nya djupfrysar VS 3200	TILLFÄLLE 1401 KYL 2401 KYL Spisfäktar Köksmaskin Lysvåg 70 cm Philips kaffeter. Angstrykjärn Färg-TV	Siemens Nya Siemens 370 Endast 83 cm bred, 800 v/min centrifugering
REA Frys REA 1201 Frys 2701 Frys 3851 Frys	REA DAMMSUGARE Siemens fr. 295:- Hoover fr. 265:- m. sladdvinda Nilfisk, Philips 265:-		TILL STIMAPRIS Finns nu även i färg, grönt, orange, gult.	

ÅLSVJÖ-ÖRBY: Årdalavägen 104. Tel. 47 66 87
S.T. ERIKSPLAN: Strömgatan 9. Tel. 32 32 43
Ordertel. HÄSSELBY: Tel. 86 30 45 SOLNA: 86 96 20

**MANGLAR
470:-**

tellus 86 DROTTNINGGATAN 86
RADIO-TV-FOTO-SKIVOR

JULEXTRA Med väska!!! YASHICA ELECTRO TL (sportreflexen) kompl. 825:— YASHICA TL ELECTRO X (naturreflexen) kompl. 925:— NYA YASHICA AX (Automat- reflexen) Rek. pris 1680:- 1095:—	JULEXTRA YASHICA 40K Helautomat 4x motorzoom med fjärransöknings- tillbehör (Begränsat antal) En film på köpet NU 500:— WEIST 502 Helautomat m. Standard- mag. 398:—	JULEXTRA FILMVISARPAKET BAUER TS DUAL tar alla 8-format — en drömprojektor. + YASHICA stora nya allformats- viewer	JULEXTRA
JUST NU PAKETPRIS 695:— Ord. pris 925:-			